IN FIECARE ZI

TAINA DACISMULUI

Pe când citeam în „Universul" vibranta invitație a d-lui profesor Ion Conea la Grădiștea Muncelului, — locul desgropării cetăților dace, — poșta îmi aducea ultima lucrare a d-lui colonel Constantin Zagoriț consacrată lui „Traian".

Pasionat animator al problemelor dacice, d. colonel Zagoriț și-a publicat rezultatul cercetărilor d-sale de cincisprezece ani în trei studii consacrate Sarmisegethuzei, însoțite de hărți: primul în 1937, iar ultimul în 1943.

D-sa îmi trimete, — ca o delicată atenție față de neinsemnatul meu articolaș „Spre Sarmisegethuza", — odată cu judicioasa d-sale prezentare a cuceritorului Daciei și o scrisoare, cu următoarea concluzie: „Am credința neclintită că nu se va găsi Sarmisegethuza Dacică la Grădiștea Mare la 1200 metri altitudine, unde nu este posibilă nici în prezent o viață, nici cel puțin sătească și cu atât mai puțin orășenească a unei capitale de țară. Cetățile din munții Sebeșului sunt BURGURI ale principilor daci, așa cum a afirmat Vasile Pârvan în Getica sa".

Iată o controversă din care nu poate să iasă decât foios pentru românism. Glasurile care se ridică pentru Sarmisegethuza, cu toate deosebirile de vederi care le pot inspira păreri și concluzii contrare, sunt glasuri care răsună unei mari și superioare chemări și năzuințe a neamului. A mai răsunat odată, în 1882, o puternică și desnădăjduită chemare pentru salvarea Sarmisegethuzei.

Era glasul profetic al lui Gheorghe Barițiu, care, după o luptă necurmată și zadarnică de patru decenii pentru întemeierea unei universități românești în Ardeal, a înțeles că singură Sarmisegethuza mai putea vorbi, — neste veacuri, — despre măreția trecutului și m'stuința istorică a românismului, dându-i țăria credinței și a dârzeniei lui naționale

Incendiul lui Matei Corvin, care a dispus să fie ridicate și duse pe corăbii relievele și inscripțiunile dela Sarmisegethuza, este de ani s'a urmat această d'strugere.

Gabriel Bethlen, — care se credea cel ales ca să reconstitue vechea Dacie, — își impodobea palatul curiei din Alba Iulia cu peste treizeci de inscripții, fapt care s'a repetat și cu castelul Huniazilor din Hunedoara.

Împăratul Carol al VI-lea al Austriei a pornit pe Mureș și pe Dunăre numeroase transporturi de monumente și inscripțiuni, neprețuite tezaure arheologice ale neamului nostru, care au luat drumul Apusului și al... pierzării

Când în Septembrie 1832, arheologul austriac M. I. Acker a descoperit splendidul mozaic (opus musivum) reprezentând Victoria încoronată de genii și de ornamente vegetale, pe care se afla descrierea personagiilor simbolice și când vălva produsă de această descoperire arheologică a atras mulțimea cercetătorilor și a arheologilor din toate părțile Europei, după dispariția mozaicului, n'a declarat oare arheologul maghiar E. Ballum, — chiar în Anuarul soc. de istorie și arheologie d'n Deva —, în 1908, că știa unde se află mozaicul dispărut, dar că „nu poate divulga secretul pentru motive politice"?

Tot ce s'a ridicat și s'a înstrăinat n'are pentru noi decât o valoare relativă. De fapt toate acele tezaure arheologice nu prețuesc cât mărturisirea lui Socrates către Critias din dialogul reprodus de Platon în Phédon și în care marele filozof, recomandând discipolului său un remediu terapeutic, preciza că l-a învățat în armată dela unul din medicii traci, discipoli ai lui Zalmoxis, despre care se spune că pot face pe oameni nemuritori.

În această spiritualitate trebue căutată descifrarea marei enigme a dacismului.

Preoții Geto-Dacilor cari nu se închinau soarelui, ci Dumnezeului unic, cum preciza Herodot, ca și Mântuitorul, n'au lăsat nimic scris.

Faptul că Isus Hristos n'a vrut să scrie, înseamnă oare că nu știa a scri? Aceeași taină divină învăluie și religia și trecutul Geto-Dacilor.

G. LUNGULESCU

Dacia în opera istoricului grec Chalcondylas

de G. POPA-LISSEANU

Istoricul grec Laonicos Chalcondylas sau Chalcocondylas, care a trăit în jumătatea întâia a veacului al XV-lea deci în timpul cuceririi Constantinopolului de către Turci, vorbind, în istoria sa asupra imperiului bizantin, despre principele Munteniei, Mircea cel Bătrân, are prilejul să ne descrie, între altele, și pe locuitorii țării noastre, într'un pasagiu asupra căruia credem că nu s'a stăruit îndeajuns de istoricii noștri. Două sunt notele speciale ce socotim că trebuesc scoase în evidență: *caracterul dacic al locuitorilor*, înrudiți de aproape cu poporul italian și *numirea orașului Brașov*.

Dar, să dăm traducerea depe originalul scriitorului grec, reproducând-o din ultimul volum al colecției noastre de „Izvoare ale istoriei Românilor":

„Baiazet, trimițându-și în urmă armatele, a devastat Panonia. Dar, după câtăva vreme, a pornit războiu împotriva lui Mircea, principele *Daciei*, învinuindu-l că, unindu-se mai înainte cu Panonii, s'au ridicat cu armele împotriva sa. Acest neam ai Dacilor — și subt numele de Daci autorul înțelege și pe Moldoveni — este foarte priceput în războiu, dar nu prea este guvernat de legi bune. Ei, Dacii, locuesc de obiceiu în sate, trăind ca nomazi după păsuni. Țara lor se întinde dela Ardealul Panonilor Daciei până la Marea Neagră; ea e udată de fluviul Dunărea, la dreapta, pe unde se lungește spre mare; la stânga ei este ținutul numit *Bogdania* (Moldova). Țara lor dinspre Paeonodacia o separă un munte ce se întinde departe, numit de locuitori *Prasovus* (Carpați). Lângă țara aceasta se găsesc unii, nu puțini, din neamul *Sciților nomazi*, un neam de oameni mare și bogat, supuși ai regelui Casimir. Scitii nomazi îl urmează pe acesta, oriunde ar voi el, în războiu, el fiind de o vitejie recunoscută în lupte. Vecini cu ei spre miază-noapte sunt Polonii, iar la răsărit Sarmații.

Dacii întrebuințează un graiu asemănător cu cel al Italienilor — continuă mai departe istoricul grec — dar așa de stricat și de diferit, că numai cu greu pot să înțeleagă cele ce se spune în graiul acestora. Folosindu-se de o limbă și de obiceiuri romane, de unde vor fi venit în această regiune, în care și-au stabilit locuințele, n'am aflat dela nimenea și nici n'am auzit pe cineva care să o spună. Se zice totuși că oamenii au venit din toate părțile și au pătruns în ținutul de aci. Căci în istorie nu este nici un indiciu de un astfel de exemplu. Ei se aseamănă cu Italienii și în alte privințe: în felul de traiu, în arme, folosindu-se și acum de aceleași unelte. Deși poporul acesta este împărțit în două principate și anume în *Bogdania* (Moldova) și în regiunea *Paristria* (Paradonuvia, Muntenia), ele nu sunt prea bine guvernate. Nu au principi cari să rămână mult timp, ci după cum găsesc cu cale, ei își schimbă domnii, având când pe acest principe când pe acela. Pe Mircea acesta, născut dintr'un vechiu neam de principi, și l-au ales de Domn după uciderea lui Dan, care avusese puterea. Acest Mircea a avut cu o femeie nelegitimă mai mulți fii bastarzi în Dacia. Iar după moartea lui Mircea s'au ivit și alți domni ai Dacilor cari au dăinuit în domnie până în timpul de acum. Împotriva acestui Mircea, Baiazet, fiul lui Amurat, învinuindu-l că ar fi început, el cel dintâiu, războiul, unindu-și armata cu cea a lui Sigismund, Împăratul Romanilor, s'a ridicat cu oastea sa. Înaintând apoi, după ce a trecut Dunărea, a robit multă lume din acea țară. Mircea, strângându-și nu puțină oștire, porni nevrând să știe cum avea să lupte. Pe soții și pe copii, ducându-i pe muntele Prasobus, a urmărit oastea lui Baiazet prin regiunile pline de păduri de stejar, care fiind foarte multe aci, înconjoară ținutul, așa că nu lasă pe dușmani să se apropie de Mircea, care nu este ușor de prins".

Informațiunile ce ne dă Chalcondylas ni le confirmă, în mare parte, și istoricul german Leunclavius-Loewenklau, din sec. al XVI-lea, care urmează în deaproape expunerea scriitorului bizantin.

Asupra caracterului dacic al populațiunilor din Bogdania și din Paristria și asupra înrudirii lor cu Italienii nu mai încape nici o discuție. Ce este însă acest Prasobus?

Traducătorul în latinește al textului lui Chalcondylas din *Patrologia graeca* crede, fără însă să aducă vreo dovadă, că ar fi vorba aci de muntele Haemus-Balcani. Dreptatea însă pare a fi de partea poetului sas Schesaeus, din veacul al XVI-lea, care, în opera sa *Ruinae Panonicae*, ne vorbește, ca și istoricul grec, de muntele Prasovus, după care s'ar fi numit și orașul Brasov (urbs Coronae, Kronstadt, Stephanopolis).

Haec (urbs Coronae) *a Prasobo Braschovia monte vocatur.*

Numirea de Prasovus, dată Carpaților sau la o parte numai din munții Carpați, a dispărut din întrebuințare spre sfârșitul secolului al XVIII-lea.

Cu acest prilej nu putem să trecem cu vederea faptul că nici istoricul grec Chalcondylas, nici învățatul poet sas Schesaeus și nici un alt izvor medieval (Nicolae Olahul, Honterus, etc.) nu fac cea mai mică mențiune despre Teutonii din regiunea Brașovului; o dovadă aceasta mai mult de falsitatea diplomelor regale și a bulelor papale privitoare la drepturile și privilegiile acordate acestor Teutoni din țara Bârsei.

CONSIDERAȚIUNI ASUPRA NATURII FUNCȚIUNII PREOȚEȘTI

de prof. N. POPESCU-PRAHOVA
director al cultelor

Poziținea, pe care clericii o ocupă într'un Stat, este în funcțiune de raporturile acestuia cu Bisericile.

În țările, în care s'a făcut o separație radicală între Stat și Biserică, clericii nu mai au calitatea de funcționari publici. În Franța, sub regimul legii de separație din 9 Decembrie 1905, în virtutea art. 2, care suprimă instituțiile publice ale cultului, Bisericile au pierdut caracterul de servicii publice și deci și privilegiile împreunate cu această situațiune și în primul rând salariile clerului și subvențiunile acordate din partea Statului, a județelor și comunelor.

În țările în care există relațiuni strânse între Stat și Biserică, cum este cazul în țara noastră, Bisericile recunoscute de Stat au caracter de instituțiuni publice, iar preoții calitatea de funcționari publici; dacă nu funcționari pur și simplu, în orice caz asimilați funcționarilor Statului.

În privința aceasta, în țara noastră au fost oarecare ezitări din cauza modului, în care au fost redactate art. 19, 20 și 21 din legea ... tru organizarea Bisericii ortodoxe române și art. 31 din legea pentru regimul general al Cultelor, care vorbesc despre „ajutoare" acordate cultelor, iar nu despre salarii. Salarizarea de către Stat este însă unul din principalele elemente constitutive ale noțiunii de funcțiune publică. În cele din urmă, pe temeiul deciziunilor înaltei Curți de Casație și Justiție, juriștii recunosc că preoții sunt funcționari și li se aplică și lor Statutul funcționarilor publici, partea I-a, și legea pentru Contenciosul administrativ.

În legătură cu această problemă merită să fie reproduse *considerentele*, pe care înalta Curte își întemeiază punctul său de vedere, care este perfect îndreptățit: „Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 1 din Statutul funcționarilor publici sunt funcționari publici cetățenii români, fără deosebire de sex, care îndeplinesc un serviciu public permanent (civil și eclesiastic) la Stat, județ sau comună; iar în art. 33 se prevede că funcționarii civili și eclesiastici, ale căror organizații sunt stabilite prin legi speciale, își păstrează poziținea lor ce rezultă din aceste legi, întrucât ele nu contrazic dispozițiunile din prima parte a Statutului.

Considerând că, astfel fiind, în baza citatelor texte de lege este în afară de orice îndoială că și preoții sunt considerați ca funcționari publici și în consecință urmează a li se aplica atât dispozițiunile din partea I-a a Statutului, cât și legea pentru Contenciosul administrativ în integritatea lor, rămânând neatinse chestiunile strict spirituale, care urmează să se reguleze de forurile bisericești competente". (C. C. S. III dec. No. 1004 din 2 Decembrie 1927).

Cu toate acestea, trebue să recunoaștem că funcțiunea preoțească are o natură proprie deosebită de a funcționarilor Statului.

Preoții nu pot fi considerați numai ca funcționari ai Statului. El sunt apostoli în serviciul Bisericii; de la aceasta își primesc ei misiunea. Numirea de către Stat ar rămâne fără efect dacă Biserica nu le-ar acorda, prin hirotonie, dreptul de a săvârși cele sfinte. Din această cauză preoții nu pot fi destituiți numai de către puterea civilă. Pentru a fi funcționar al Statului nu este deajuns a fi plătit de acesta sub un titlu oarecare, din bugetul Statului; trebue ca respectivul să primească dela acesta mandatul ce deține, ceeace are ca consecință dreptul autorității civile, care l-a conferit, de a-l reveca în formele determinate de lege.

Această fiind natura funcțiunii sacerdotale este dela sine înțeles că, pentru ca destituirea să-și producă toate efectele ei, este necesar ca ea să fie pronunțată concomitent atât de Stat cât și de Biserică.

Pe baza dispozițiunilor art. 10 și 137 din Decretul-Lege pentru codul funcționarilor publici — ar putea zice din punctul de vedere al laturii civile a preoției, — Statul poate să destituie pe preoți.

Consecința acestei destituiri ar fi că preotul destituit de către Stat ar pierde imediat calitatea de funcționar public cu toate drepturile legate de ea, în primul rând drepturile de salariu, nemai putând în viitor să ocupe vreo funcțiune publică în Stat.

Dar dacă Biserica n'ar destitui și ea în acelaș timp pe clericii respectivi, s'ar ajunge în Stat la o situațiune, pe care nu o îngăduie sistemul actual de raporturi între Stat și Biserici și nici ordinea publică în Stat.

În adevăr, preotul destituit numai de Stat, dar nedepus de Biserică, ar putea continua serviciul trăind din contribuțiunile credincioșilor și poate, chiar din subvențiuni acordate de Biserici din propriile lor fonduri.

Această situațiune ar constitui o provocare și o sfidare a Statului de către Biserică, situațiune adânc păgubitoare liniștei și ordinei publice.

La o astfel de situațiune nu s'ar putea ajunge decât dacă Statul ar avea în fața lui Ierarhi neînțelegători ai situațiunii Bisericilor în Statul român. Atitunea unor astfel de ierarhi ar constitui un act de revoltă față de legile Statului și ar avea ca consecință turburări adânci, care ar duce chiar la separația Bisericilor de Stat.

În cazul destituirii preoților, cari s'ar părăsit parohiile și nu s'au înapoiat la posturile lor nici în urma dispozițiunilor luate de autoritatea de Stat și de cea bisericească, nu se poate ajunge la o astfel de situațiune deoarece atât legile Statului (art. 10 și 137 din Codul funcționarilor publici) cât și canoanele Bisericii ortodoxe pedepsesc cu înlăturarea din funcțiune pe cei, cari își părăsesc posturile lor.

Biserica ortodoxă blamează pe episcopul, care își părăsește poporul; ea interzice episcopilor părăsirea reședinței lor ordinare, oprindu-le chiar mutarea reședinței în altă localitate din eparhia lor (can. 71 Cart.), cu atât mai mult dezaprobă Biserica pe cei cari, în vremuri de persecuție, își părăsesc turma. „Drept aceea, cetim în can. 10 al Fericitului Petru al Alexandriei, nu este rațional să mai rămână în slujbă bisericească acei clerici, cari au fugit (de martiriu), au căzut și iarăși au luptat, fiindcă au părăsit turma Domnului și pe sine s'au batjocorit, ceeace nici unul dintre Apostoli n'a făcut" (comp. și can. 16 al Sin. 1—2).

Aceasta fiind situațiunea de drept, autoritatea de Stat poate proceda la destituirea — din punctul de vedere al laturii civile a funcțiunii sacerdotale — a clericilor ortodocși vinovați de părăsirea posturilor, cerând și obținând în acelaș timp dela Sf. Sinod și depunerea lor din treapta preoției.

În cazul improbabil al unei rezistențe, dealtfel întru nimic justificată, a unor ierarhi, Statul ar putea și în chip unilateral să ia măsura suspendării salariilor preoților vinovați declarându-i în acelaș timp decăzuți din calitatea de funcționari publici.

Totuși, pentru considerațiunile arătate mai sus și în concordanță cu sistemul de raporturi intime, ce există între Statul român și Biserica sa națională, este de dorit ca în chestiunea aceasta să se procedeze de acord cu autoritatea bisericească.

Veșnic veselă...
Nici o durere nu o mai jenează.
A găsit remediul;
... o tabletă din
ANTINEVRALGICUL
LA FARMACII ȘI DROGUERII

Sursa ochelarilor din țară

OCHELARI
de soare și medicali
„ZEISS, BUSCH, RODENSTOK"
cel mai mare magazin de optică din țară
INSTRUMENTE MEDICALE
USTENSILE de LABORATOR
USTENSILE FARMACEUTICE
Prețuri moderate — Revânzătorilor rabat
„CENTRALA LABORATOARELOR"
Str. Academiei No. 1 - Telefon 4.13.86 - 5.22.91
Reg. Com. 105/940
35

ANUNȚ

Acei cari în noaptea de 27/28 Iulie a. c. în dorința de a ajuta firma sinistrată ASTRA ARDELEANĂ S. A. R. din Strada Șelari Nr. 2, au adăpostit mărfuri, timbre, aparatul telefonic sau alte obiecte, sunt rugați a le depune de urgență la sediu, contrar, cu regret vor fi reclamați poliției, fiind cunoscuți de noi.

3

Atenție

Autocamion venind gol din Gorj, primește angajament pentru 3000 kgr. din Oltenia, Argeș, Olt, Sibiu, Hunedoara
Telef. 4.31.19
13

Transporturi cu Autocamioane și Turisme
în Capitală și provincie execută conștiincios
Proprietarul CHIRCU PETRE Telefon 3.69.87
58

Recompensă 10.000 lei
persoanei care-mi va aduce următoarele acte:
Pierdute în ziua de 27 Iulie 1944 între orele 8-11: Actul de Naștere, supus otoman; Biletul de liberă petrece; Biroul Populației; Carnetul de protecție; Certificat tradus din Turcește în Românește de Ministerul Afacerilor Străine; Copie după actul de naștere; Certificatul medical; Certificat de întrare în țară eliberat de Siguranța Generală din Constanța; Dovadă scutire de muncă Nr. 1830 din 1944 eliberat de C.E.R.; Dovadă de scutire de muncă pe anul 1943. Precum și alte acte personale. Adresați Piața Regina Maria, Rond, Compartimentul 9.
6

„FILARMONICA MOLDOVA"
IAȘI
stabilită în Com. Făget, Jud. Severin, aduce la cunoștința tuturor interesați că angajează instrumentiști la toate grupele de instrumente. Angajarea se face în urma unui examen ce se ține la data prezentării la sediul actual, iar cel admis intră imediat în funcțiune.
Director,
RADU CONSTANTINESCU
8245

COAFORI!...
Permanente chimice și soluție fixativă.
Cele mai bune (Garantate)
Cal. I Lei 110, bune
Cal. II Lei 88
0750 kgr. Soluție, Lei 88 pt. 10 cap.
Serieți recomandat
București
„COSMETICA-ROMANA"
Str. Sf. Apostoli No. 9
801

Citiți: „TRUP și SUFLET"

De vânzare
Autodubă Ford
4 cilindri, cauciucuri noi
Agricultori 101
605

TRANSPORTURI
EVACUARI
executăm în provincie convenabil, cu turism.
Telefon 3.44.52.
655

Cânepă
Meliată și Călț cumpăr și furnizez orice cantitate
Isvor 123 Telefon 3.11.23
orele 6—9 și 13—17
595

Transporturi
IN PROVINCIE se execută camion 5 tone. Telefon 3.10.55.
607

Briliante
bijutorii ocazie rară vând. Tel. 2.60.00 — Dorobanți 85
Luni și Marți
13

O. B. I. C.
Oficiul bumbacului, inului și cânepei
Aduce la cunoștință că dispunând de cantități suficiente de fuior și câlți de in și cânepă, industriile și meseriașii, cu firme înscrise la Camera de Comerț, se vor adresa Oficiului în București, str. Gutenberg nr. 3, pentru repartiția materiilor prime necesare,
2

10.000 Lunar
ofer pentru contencios avocat introdus autorității și inițiat comerț. Tel. 1.12.34
10

Citiți „VESELIA"

Un sfert de veac de stăpânire românească în Banat

de dr. AUREL COSMA

S'a scurs un sfert de veac de când Banatul s'a unit cu România. Incorporarea lui de fapt în cadrul marelui Stat român s'a făcut cu întârziere, deși la Alba-Iulia fusese proclamată unirea sa deja la 1 Decembrie 1918. Evenimentele militare de atunci nu îngăduiau încă introducerea stăpânirii românești în provincia bănățeană, fiindcă ea mai rămăsese opt luni sub ocupația trupelor sârbești, până ce lucrurile luară un curs de eliberare. La 26 Iulie 1919 a fost instaurată administrația românească la Timișoara și în ultima parte a regiunii bănățene care fusese atribuită României, lăsând cealaltă jumătate a provinciei sub dominația noului Stat iugoslav. Prin intrarea armatei române în capitala Banatului, la 3 August 1919, s'a încheiat prima perioadă a alipirii treptate a provinciei la patria-mamă. De atunci a început marea epocă de zidire românească, pe care, la capătul acestor 25 de ani de viață și de trudă, o putem privi cu justificată mândrie națională și cu mulțumire sufletească.

Cine cunoștea Banatul înainte de unire și îl vede acum, sub lumina realizărilor românești, își poate ușor da seama că regimul românesc a depus eforturi incalculabile ca să înbunătățească starea de luoruri din această provincie. Printr'un spirit de largă înțelegere față de populația bănățeană și printr'o permanentă grijă de a servi interesele și drepturile tuturor locuitorilor deopotrivă, guvernele române, cari s'au succedat la cârma țării, au căutat să statornicească o temelie de armonie și să creeze o atmosferă de strânsă colaborare între toți fiii acestei provincii, ca pe fundamentul unei disciplinate și intime cooperări colective să clădească o nouă ordine românească în viața publică și în mersul administrativ de pozitivă îndreptare și punere în valoare a tot ce putea oferi Banatul ca zestre spirituală și materială pentru propășirea și civilizația lui. Prin stăpânirea românească, Banatul și-a regăsit drumul istoriei și destinului său. Cu drept cuvânt se poate spune că veacuri dearândul nu s'a muncit și nu s'a înfăptuit atât de mult în Banat cât s'a realizat de regimul românesc în ultimii 25 de ani dela unire încoace. Aceasta nu o accentuăm numai noi, dar trebuie să o recunoască și străinii. Rezultatele se văd pretutindeni, iar datele statistice o mărturisesc fără a putea fi contestate.

Noi ne-am bucurat în mod sincer de progresul tot mai vizibil al tuturor naționalităților dela noi, fiindcă ajutând și ridicând întreaga populație bănățeană, am crezut că vom contribui la propășirea Banatului. Desigur, că pe primul plan al grijei și preocupărilor noastre a fost dorința și datoria noastră de a consolida elementul românesc din Banat, care secole dearândul a fost lăsat într'o stare de inferioritate și aproape în permanență persecutat de aceia cari l-au stăpânit sau l-au guvernat în trecut. Am căutat să reparăm nedreptățile istoriei și să readucem balanța vieții etnice la nivelul unei justiții, dând poporului român tot ce trebuia să primească în cursul vremii de răire vitregă. Noi n'am făcut decât o „*restitutio in integrum*" a drepturilor românești cari fuseseră nesocotite de alții. Prin aceasta am stabilit un echilibru de viață etnică în colectivitatea bănățeană. Am redat milionului de Români bănățeni, cari formau majoritatea covârșitoare a provinciei, ceeace li se cuvenea și la ce aveau dreptul ca să aspire. Servind cu credință interesele românești, n'am înțeles să stârbim drepturile celorlalți. Minoritățile etnice au fost ajutate și ele în străduințele lor naționale. De aceea, putem spune că munca noastră a fost pozitivă și ea a dat roade, fiindcă am ajuns printr'o înțeleaptă politică să cimentăm temelia de dreptate și de drepturi a întregii vieți bănățene. Acesta este bilanțul activ al unui sfert de veac de stăpânire românească. Și dacă n'am fi făcut decât atât, și în acest caz ne-am putea felicita că am izbutit să edificăm structura unei armonioase existențe și colaborări între toți cetățenii Banatului.

Realizările românești în Banat depășesc însă mult cadrul acestor constatări și considerații de ordin general. Orașele bănățene și-au schimbat complet aspectul și felul lor de viață. Ele au devenit mai românești, mai moderne și mai frumoase. Pretutindeni găsim pecetea civilizației românești. S'au clădit nenumărate instituțiuni publice și sociale, școli și așezăminte de cultură, biserici și cămine, sanatorii și spitale. Industria bănățeană a atins proporții remarcabile, iar capacitatea de producție a provinciei a devenit extraordinar de mare. Exploatările sunt aici atât de numeroase, încât puține resurse și materii prime au mai rămas neutilizate. Spiritul întreprinzător și puterea de muncă neobosită a Românului a transformat Banatul în acest sfert de veac de stăpânire românească într'o mare uzină în care toți muncesc și toți produc.

Aceeași impresie ne-o lasă și reorganizarea vieții rurale, unde țăranii noștri, datorită unei bune politici agrare românești, au reușit să ajungă la o stare la care zadarnic râvneau atâtea vecuri dearândul. Astăzi găsim la sate o populație românească întări'ă din toate punctele de vedere, încât nici o furtună de vitregii sau nedreptăți n'ar mai putea-o clinti din calea sigură a propășirii ei naționale și economice. Familia și proprietatea sunt temelia socială pe cari și-a consolidat această țărănime existența ei. Ea a ajuns să fie factorul de bază al vieții noastre.

Întărind-o pe ea, ne-am întărit țara și etnicul nostru. Pe această plugărime harnică și credincioasă ne vom putea sprijini în toate vremurile, ca să ne apărăm și drepturile noastre românești.

Ne-a fost deajuns un sfert de veac ca să arătăm lumii că Românul este un factor constructiv și util, că Românul este drept și înțelegător, că pe spiritul său de creație se poate întemeia orice curent de civilizație nouă, că Românul este un om care ține pasul cu vremea și știe să se adapteze și să se integreze în toate eforturile cari tind la zidire și la întărire.

Cu astfel de gânduri privim cu credință și cu încredere în fortele noastre proprii, în clipa când comemorăm în sufletul nostru împlinirea unui sfert de veac dela unirea Banatului cu România.

STINGEREA BOMBELOR INCENDIARE

Bomba incendiară cu thermit și electron tip baston este folosită contra locuințelor obișnuite, putând pătrunde unul la două etaje, deasemenea putând fi întrebuințată și pentru incendierea heldelor și pădurilor.

Ea are forma unui baston cu șase muchii, lungă de o jumătate metru și groasă de 5 cm.

La căderea din avion, focosul bombei prin atingere cu pământul, aprinde thermitul, care va arde cu o flacără vie și va produce o temperatură de 2000 grade.

Stingerea bombei, se face prin stropire cu apă, cât mai repede și chiar pe locul unde a căzut bomba.

Apa se aruncă cu mâna dintr'o găleată, sau prin ajutorul unei pompe de mână; în niciun caz nu se aruncă dintr'odată multă apă asupra bombei incendiare, deoarece apa multă produce explozii.

Se mai poate stinge și prin acoperirea cu nisip sau cu pământ mărunt, bine fărâmițat și uscat.

Resturile din bomba incendiară stinsă, se adună cu o lopată de fier și se aruncă într'o găleată sau lighean cu nisip, după care se transportă afară, îngropându-se în pământ.

Se atrage atenținea că sunt bombe tip baston care au capul explosiv, de care nu trebue să ne apropiem decât punând în fața noastră un scut de fier sau o masă de scândură groasă de 4—5 cm. sau adăpostindu-ne după un acoperământ (coș, zid, etc.).

Ea se stinge apoi ou aceleași mijloace ca și bomba tip baston.

SCRISORI DIN BULGARIA

Problemele sociale țărănești

Sofia, Iulie

Potrivit programului său, guvernul actual, prezidat de d. Ivan Bagrianoff, anunță prin ministrul agriculturii, d. Russi Russeff, măsurile ce ia pentru rezolvarea problemelor sociale privitoare la sate.

In Bulgaria exista 180.000 de țărani, cari nu posedau nici pământ, nici vite sau instrumente de lucru; iar 234.000 n'au pământ suficient nici vite sau instrumente de lucru. Numărul acestor două categorii va crește, odată cu înmulțirea populației. Or, ele trebuesc înglobate în procesul producțiunei agricole. Și aceasta va fi una din grijile guvernului. Productivitatea agriculturii trebue mărită și cu aceasta se va ridica nivelul material și cultural al satelor. Cooperativele rurale, în primul rând cee de credit, fiind foarte dezvoltate mai pe toată întinderea țării, vor avea să joace un rol însemnat în viața economică a țărănimei. Bulgaria fiind o țară cu proprietate mică foarte divizată, nu se poate utiliza în mod rațional și economic, în toate părțile, mașini și instrumente agricole. De aceea aici se discută, de ani de zile, necesitatea concentrării parcelelor mai mici în întinderi mai mari și lucrarea pământului în comun, sub formă cooperativă. Astfel de cooperații pentru lucrarea pământului s'au constituit în unele regiuni. Sau sub formă de cooperații speciale sau sub aceia de de secții pe lângă cooperativele rurale de credit. Și în acest sens se va modifica legea cooperativelor.

Cele două uniuni mari: aceia a cooperativelor rurale de credit și aceia a băncilor populare. la orașe. Ambele feluri de cooperative sunt finanțate de Banca Agricolă și Cooperativă a Bulgariei, o instituție de stat, cu capital de peste 1.000.000.000 leva și multe fonduri de rezervă. Uniunea cooperativelor rurale de credit și aceia a băncilor populare vor trebui să colaboreze împreună și să contribue la dezvoltarea economică a satelor și orașelor. Planul, a cărui realizare o urmărește guvernul Bagrianoff, pare a fi organizarea cooperativă a fie cărei comune rurale în parte.

Se ventilează și ideia creiării unui „fond social țărănesc", identic cu acela pentru lucrători, care să servească la finanțarea diferitelor fe'uri de asigurări: în caz de moarte, în contra accidentelor, pensii pentru bătrânețe și îngrijiri medicale pe bază cooperativă. Fondul acesta va fi alimentat: ½ de către agricultori și ½ de exportatorii de produse agricole. In momentul de față numai țăranii — nu însă țărăncile — cari au împlinit 60 de ani au dreptul la o mică pensie.

A. D.

VOCI DIN PUBLIC

In legătură cu legea pentru reglementarea dreptului proprietarilor rămași fără locuințe

In *Monitorul Oficial*, nr. 168 din 21 Iulie s'a publicat legea pentru reglementarea dreptului proprietarilor, ce au rămas fără locuință în urma bombardamentelor în sensul că pot să-și evacueze pe chiriașii lor și a se muta ei și familiile lor.

Legea este bine venită deoarece legea anterioară nr. 224/943 nu putea să prevadă și aceste cazuri și deci modificarea adusă de către d. ministru de justiție este un act de dreptate pentru proprietarii și familiile lor care au avut nenorocirea să sufere după urma bombardamentelor.

Trebue însă să remarcăm că în art. 6 al acestei legi se prevede că: proprietarul care nu obține evacuarea de bună voie prin consimțământul chiriașului său, să se adreseze judecătoriei de pace în circumscripția căruia se află imobilul, în termen de 30 zile socotit dela data sinistrului sau dela data evacuării regiunii respective.

Or, așa cum este redactat art. 6 ar însemna să formeze o categorie restrânsă până în prezent de proprietari sinistrați deoarece acei proprietari care au avut nenorocirea de a fi sinistrați la 4 Aprilie 1944, 15 Aprilie 1944, 7 Mai etc., nu pot să facă acțiune deoarece termenul de 30 zile socotit dela data sinistrului așa cum prevede legea este depășit cu mult de data bombardamentului.

In consecință, d. ministru al justiției e rugat să aducă o modificare printr'un articol unic al articolul 6 în sensul că și proprietarii sinistrați dela 4 Aprilie 1944, 15 Aprilie, etc., și care au avut nenorocirea de a li se bombarda imobilele să fie în termen de a introduce și ei acțiune de evacuare contra chiriașilor care nu vor să înțeleagă situațiunea destul de grea în care se găsește acești sinistrați.

In adăpost: nu fumați; nu înspăimântați pe ceilalți prin știri alarmante și văicăreli; deasemenea în situația când intrările adăposturilor sunt astupate de dărâmături, unul din cei adăpostiți va lua comanda lucrărilor de străpungerea unei eșiri, cu ajutorul uneltelor, care trebue, neapărat să se găsească în permanență, în orice adăpost.

JUDECATORIA RURALA BUDEȘTI, JUD. ILFOV

ORDONANȚA

Nr. 16596

Se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de bunuri imobiliare, titularilor de orice fel de drepturi reale, tuturor creditorilor ipotecari, cum și tuturor acelora cari pretind că au constituite asreini de orice fel asupra imobilelor din comuna Mironești, jud. Ilfov și teritoriilor anexe acestora, că în conformitate cu dispozițiunile art 163 și urm. din legea 1642 publicată în Monitorul Oficial Nr. 95 din 27 Aprilie 1938, s'au întocmit cărțile funciare provizorii din teritoriul cadastral Mironești, comuna Mironești jud. Ilfov, care face parte din circumscripția acestei judecătorii.

Un exemplar din aceste cărți funciare provizorii se află depus la judecătoria Budești, iar altul la primăria comunei Mironești, județul Ilfov, unde pot fi cercetate.

In conformitate cu dispozițiunile art. 172 din legea sus citată, toți cei mai sus vizați sunt invitați să-și facă obiecțiunile motivate cu privire la inscrierile făcute în cărțile funciare provizorii, anexând actele ce posedă în dovedirea celor pretinse, în termen de trei luni dela data afișării prezentei ordonanțe la primăria comunei Mironești, județul Ilfov.

Primăria comunei Mironești va înștiința pe cei interesați prin toate mijloacele de publicitate obișnuite în comună, de cuprinsul prezentei ordonanțe, încheind acte ce se vor înainta acestei judecătorii

Potrivit dispozițiunilor art. 173 din legea 1642 din 938, obiecțiunile (memoriile) contra inscrierilor în cărțile funciare provizorii, vor putea fi făcute atât în scris la această judecătorie sau la primăria comunei Mironești cât și verbal în fața judecătorului la sediul său.

Primăria va înainta judecătoriei memoriile (obiecțiunile) părților, cu toate anexele

Dată în Budești astăzi la 7 Iulie 1944.

Judecător, G. Petrescu
Grefier-șef, C. Dumitrescu
$257

PATRIARHIA ROMÂNĂ
CONSILIUL CENTRAL BISERICESC
EFORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
No. 3135

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

In ziua de 15 August a. c., ora 7 dimineața se va ține licitație publică cu strigări orale pentru vânzarea unui cal alb de tracțiune în Oborul de vite din București.

Prețul dela care începe strigarea este de lei 25.000.

Vânzarea se va face în conformitate cu dispozițiunile Legii Contabilității Publice urmând ca licitația să se aprobe de către Eforia Bisericii Ortodoxe Române.

p. Președintele Eforiei
Efor, Pr. Dim. Rădulescu
Șeful serviciului
Indescifrabil
14

A SOSIT VREMEA BELȘUGULUI DE FRUCTE
FOLOSIȚI DIN PLIN HRANA LOR
Cele mai bune sfaturi în acest scop le găsiți în volumul
FRUCTELE
de Ing. P. DUȚESCU
apărut în Editura „UNIVERSUL"
„BIBLIOTECA TECHNICĂ"
Cartea cuprinde noțiuni speciale despre: recoltare, depozitare, comercializare și industrializare
Ea este de folos fermierilor, pomicultorilor, precum și oricărui gospodar și gospodină
Volumul a apărut în EDIȚIA II
complet refăcută și adăogită, având și numeroase ilustrații
Depozitul General: Librăria „UN